

Tê bì và kiến bò ở tay và cánh tay

Tê bì hoặc cảm giác kiến bò thường cho thấy một dây thần kinh bị chèn ép hoặc nén; mô hình này giúp xác định vị trí của vấn đề.

Kieran Hirpara © ① ③ 4.0

Trang này được dịch bằng máy và chưa được bác sĩ kiểm tra. **Bản tiếng Anh** là bản chính thức.

Những gì bạn đang cảm nhận

Bạn có thể nhận thấy cảm giác tê hoặc kiến bò ở bàn tay và cánh tay. Điều này thường xảy ra do một dây thần kinh bị chèn ép hoặc kích thích. Nguyên nhân phổ biến nhất là bệnh lý chèn ép dây thần kinh giữa. Điều này có nghĩa là dây thần kinh chính ở cẳng tay của bạn đang bị chèn ép. Bạn có thể cảm thấy điều này như cảm giác kim châm hoặc mất cảm giác.

Cơn đau thường tuân theo một quy luật. Nó có thể bùng phát vào ban đêm, đánh thức bạn khỏi giấc ngủ. Bạn cũng có thể cảm thấy đau sau khi sử dụng tay cho các nhiệm vụ như đánh máy hoặc nâng vật nặng. Việc vớ tay ra sau lưng để cài khuy áo ngực có thể trở nên khó khăn. Việc nhét áo vào quần có thể cảm thấy bất tiện hoặc gây đau. Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ tìm kiếm các dấu hiệu này để hiểu rõ tình trạng của bạn.

Đôi khi, các triệu chứng xuất hiện sau các phẫu thuật khác. Ví dụ, cảm giác tê có thể phát triển sau phẫu thuật cổ (phẫu thuật cắt đĩa đệm và hợp nhất đốt sống cổ trước) hoặc phẫu thuật vai. Nếu bạn đã phẫu thuật vai, các triệu chứng của bạn có thể không cải thiện chỉ bằng nghỉ ngơi hoặc thuốc. Trong những trường hợp này, giải phóng chèn ép bằng phẫu thuật giúp gần 90% bệnh nhân tìm thấy sự giảm đau.

Nguy cơ của bạn có thể cao hơn nếu bạn đã từng có vấn đề về dây thần kinh trụ. Dây thần kinh trụ chạy từ cổ của bạn đến ngón tay út. Nếu bạn đã từng có tổn thương ở đó, khả năng phát triển hội chứng ống cổ tay của bạn tăng lên, đặc biệt là trong hai năm đầu. Khi tình trạng sưng dây thần kinh trụ tăng lên ở khuỷu tay, bản thân dây thần kinh trở nên rộng hơn.

Bạn có thể gặp khó khăn với các kỹ năng thủ công hàng ngày. Các nhiệm vụ đơn giản như cài khuy áo hoặc cầm một chiếc cốc có thể cảm thấy vụng về. Điều này xảy ra vì cảm giác vị trí cơ thể và cảm giác chạm của bạn bị ảnh hưởng. Đội ngũ chăm sóc sức khỏe của bạn sẽ đánh giá các cảm giác này để giúp bạn lấy lại sức mạnh.

Hiểu rõ các triệu chứng này giúp bác sĩ phẫu thuật của bạn chọn lựa con đường phù hợp nhất cho quá trình hồi phục của bạn.

Những gì thực sự đang xảy ra

Tê bì và kiến bò ở bàn tay và cánh tay thường bắt nguồn từ một dây thần kinh bị chèn ép. Tình trạng này được gọi là bệnh lý thần kinh do chèn ép. Đây không phải là một vấn đề đơn lẻ duy nhất. Nó bao gồm một loạt các tình trạng, chẳng hạn như hội chứng chèn ép thần kinh giữa (pronator syndrome), nơi dây thần kinh bị ép trong cẳng tay. Bác sĩ phẫu thuật của bạn sẽ xem xét toàn bộ bức tranh lâm sàng để giúp bạn cải thiện.

Đôi khi, các triệu chứng tái phát sau khi điều trị. Có thể khó xác định xem sự chèn ép dây thần kinh đã tái phát hay chưa bao giờ khỏi hoàn toàn. Điều này gây khó khăn cho việc so sánh kết quả giữa các cơ sở y tế hoặc kỹ thuật khác nhau. Để hỗ trợ bác sĩ phẫu thuật của bạn đưa ra lựa chọn tốt nhất, chúng tôi thường sử dụng thêm các xét nghiệm. Những xét nghiệm này bao gồm nghiên cứu điện chân đoán (EDS) và siêu âm (US). Các xét nghiệm này kiểm tra mức độ hoạt động của dây thần kinh và quan sát hình dạng của nó.

Khi bạn có các triệu chứng từ nhẹ đến trung bình, các dấu hiệu và triệu chứng của bạn có thể không khớp với kết quả xét nghiệm này. Trên thực tế, có sự khác biệt lớn. Các dấu hiệu lâm sàng cho thấy khả năng mắc hội chứng ống cổ tay mức độ nhẹ đến trung bình là 73%. Nhưng các xét nghiệm chỉ cho thấy khả năng này là 51%. Khoảng cách này khiến khó có thể chắc chắn 100% về chẩn đoán chỉ dựa trên các triệu chứng. Đó là lý do tại sao bác sĩ phẫu thuật của bạn có thể chỉ định các xét nghiệm bổ sung này để xác nhận vấn đề trước khi lên kế hoạch điều trị.

Tiền sử bệnh của bạn cũng rất quan trọng. Nếu bạn từng có vấn đề về dây thần kinh trụ, bạn có nguy cơ cao phát triển hội chứng ống cổ tay. Nguy cơ này cao nhất trong hai năm đầu sau chấn thương trước đó. Khi tổn thương dây thần kinh trụ trở nên nghiêm trọng hơn, chính dây thần kinh đó sẽ to ra và sưng nề ở khuỷu tay.

Tê bì cũng có thể xảy ra sau các cuộc phẫu thuật ở xa bàn tay của bạn. Ví dụ, nó có thể phát triển sau phẫu thuật cổ (cắt đĩa đệm và hợp nhất đốt sống cổ trước) hoặc phẫu thuật vai. Nếu chăm sóc bảo tồn không giúp giảm đau dây thần kinh liên quan đến vai, thì giải phóng chèn ép bằng phẫu thuật có thể rất hiệu quả. Nó dẫn đến sự biến mất gần như hoàn toàn (90%) các triệu chứng ở nhiều bệnh nhân.

Quá trình hồi phục bao gồm nhiều hơn việc chỉ sửa chữa dây thần kinh. Bạn cần rèn luyện lại các giác quan của mình. Bác sĩ phẫu thuật hoặc chuyên viên trị liệu sẽ kiểm tra cảm giác chạm và cảm giác tư thế của bạn để giúp bạn khôi phục các kỹ năng vận động tinh. Họ cũng xem xét cách điều này ảnh hưởng đến cuộc sống hàng ngày và chất lượng cuộc sống của bạn.

Những điều cần biết

Các triệu chứng của bạn có thể xuất hiện rồi biến mất, hoặc có thể duy trì ổn định. Điều này phụ thuộc vào dây thần kinh cụ thể nào bị ảnh hưởng và nguyên nhân gây chèn ép dây thần kinh. Ví dụ, tê bì ở bàn tay có thể xảy ra sau phẫu thuật cổ hoặc phẫu thuật vai. Nếu các triệu chứng này xuất hiện sau phẫu thuật vai, chúng thường không cải thiện chỉ bằng nghỉ ngơi hoặc vật lý trị liệu.

Nếu bạn bị hội chứng ống cổ tay mức độ nhẹ đến trung bình, bác sĩ phẫu thuật sẽ xem xét các dấu hiệu và triệu chứng của bạn. Tuy nhiên, các dấu hiệu này không phải lúc nào cũng khớp với kết quả xét nghiệm. Khoảng 73% người có triệu chứng nhẹ dường như mắc bệnh dựa trên cảm giác của họ. Nhưng chỉ có 51% thực sự thể hiện rõ trên các xét nghiệm dây thần kinh hoặc siêu âm. Sự khác biệt này có nghĩa là bác sĩ phẫu thuật của bạn có thể sử dụng thêm các xét nghiệm để chắc chắn trước khi đề xuất phẫu thuật. Nếu các xét nghiệm đó xác nhận vấn đề, phẫu thuật có nhiều khả năng mang lại hiệu quả.

Nếu bạn gặp vấn đề về dây thần kinh trụ tại khuỷu tay, dây thần kinh có thể bị sưng. Vấn đề càng nghiêm trọng thì dây thần kinh càng trở nên to lớn hơn. Nếu bạn từng có vấn đề về dây thần kinh trụ trong quá khứ, bạn có nguy cơ cao mắc hội chứng ống cổ tay, đặc biệt là trong hai năm đầu tiên.

Khi phẫu thuật được thực hiện để giải phóng dây thần kinh bị chèn ép sau phẫu thuật vai, tiên lượng chung là tốt. Gần 90% bệnh nhân thấy các triệu chứng của họ biến mất hoàn toàn. Điều này có nghĩa là bạn có khả năng quay trở lại các hoạt động hàng ngày và kỹ năng vận động bình thường sau khi hồi phục.

Nếu không điều trị tình trạng này, các triệu chứng có thể kéo dài. Phục hồi chức năng giúp bạn lấy lại cảm giác và cảm giác định vị trong bàn tay. Đây là yếu tố then chốt để thực hiện các thao tác vận động tinh. Bác sĩ phẫu thuật của bạn cũng sẽ xem xét tác động của tình trạng này đến chất lượng cuộc sống tổng thể của bạn. Mục tiêu là giảm áp lực lên dây thần kinh của bạn để bạn có thể cảm thấy bình thường trở lại.